

Servicenämnden

Protokollsutdrag 2026-01-15

§ 5 Svar på motion - Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor

Diarienummer: SeN/2025:174

Servicenämndens beslut

Servicenämnden föreslår kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige avslå motionen – Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor, då förslaget motverkar kommunens arbete för minskad klimatpåverkan och hållbar konsumtion.

Reservation

Stefan Nilsson (SD), reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning av ärendet

En motion inkom till kommunfullmäktige den 28 oktober 2025. Motionären, Tedde Olsson (SD), föreslår att kommunens skolor ska servera svensk husmanskost minst två dagar i veckan. Motionen framhåller att husmanskost är en viktig del av kulturarvet och att den är näringsrik, samt att lokalt producerade råvaror bör användas för att främja hållbarhet.

Eda kommun har som övergripande mål att skapa hållbara livsmiljöer och främja ett långsiktigt hållbart jordbruk och livsmedelsförsörjning. Detta arbete styrs bland annat av kommunens Hållbarhetsstrategi och Miljö- och energiplan, kopplade till Agenda 2030. Dessa dokument anger att kommunen ska arbeta för hållbar konsumtion, minska klimatpåverkan och främja miljömässig hållbarhet.

Kommunens kostpolicy, antagen av kommunfullmäktige 2012-03-28 § 41 och reviderad av kommunstyrelsen 2019-10-22 § 200, bygger på Livsmedelsverkets rekommendationer om hälsosamma och hållbara matvanor. Policyn anger att måltiderna ska:

- följa Livsmedelsverkets riktlinjer,
- skapa bra matvanor för barn och äldre,
- säkerställa näringsstatus och förebygga undernäring,

- bidra till miljömässig hållbarhet genom kvalitets- och miljökrav.

Livsmedelsverkets rekommendationer innebär att andelen vegetabilier i kosten ska öka och konsumtionen av rött kött och charkprodukter ska minska.

Ett krav på husmanskost två dagar i veckan skulle motverka Livsmedelsverkets rekommendationer och därmed strida mot kommunens kostpolicy. Det skulle också försvåra arbetet med att uppnå kommunens hållbarhetsmål om minskad klimatpåverkan och ökad andel vegetabilier i kosten.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnads tjänsteskrivelse 2026-01-08

Kommunfullmäktiges § 191 - Ny motion - Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor 2025-11-19

Motion - Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor

Förslag till beslut på sammanträdet

Stefan Nilsson (SD): Servicenämnden föreslår kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige bevilja motionen – Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor.

Birgitta Eklund (S): Servicenämnden föreslår kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige avslå motionen – Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor, då förslaget motverkar kommunens arbete för minskad klimatpåverkan och hållbar konsumtion.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att servicenämnden beslutar enligt Birgitta Eklunds förslag.

Efter beslut i kommunfullmäktige skickas det till

För kännedom

Motionären

För åtgärd

-

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-01-08

Diarienummer: SeN/2025:174

Enhet/Verksamhet: Samhällsbyggnad

Ansvarig chef: Jan-Erik Eriksson, Verksamhetschef Samhällsbyggnad

Handläggare: Annika Bryngelsson, Kostchef

Svar på motion - Servering av svenska husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen då förslaget motverkar kommunens arbete för minskad klimatpåverkan och hållbar konsumtion.

Sammanfattning av ärendet

En motion inkom till kommunfullmäktige den 28 oktober 2025. Motionären, Tedde Olsson (SD), föreslår att kommunens skolor ska servera svensk husmanskost minst två dagar i veckan. Motionen framhåller att husmanskost är en viktig del av kulturarvet och att den är näringsrik, samt att lokalt producerade råvaror bör användas för att främja hållbarhet.

Eda kommun har som övergripande mål att skapa hållbara livsmiljöer och främja ett långsiktigt hållbart jordbruk och livsmedelsförsörjning. Detta arbete styrs bland annat av kommunens Hållbarhetsstrategi och Miljö- och energiplan, kopplade till Agenda 2030. Dessa dokument anger att kommunen ska arbeta för hållbar konsumtion, minska klimatpåverkan och främja miljömässig hållbarhet.

Kommunens kostpolicy, antagen av kommunfullmäktige 2012-03-28 § 41 och reviderad av kommunstyrelsen 2019-10-22 § 200, bygger på Livsmedelsverkets rekommendationer om hälsosamma och hållbara matvanor. Policyn anger att måltiderna ska:

- följa Livsmedelsverkets riktlinjer,
- skapa bra matvanor för barn och äldre,
- säkerställa näringsstatus och förebygga undernäring,
- bidra till miljömässig hållbarhet genom kvalitets- och miljökrav.

Livsmedelsverkets rekommendationer innebär att andelen vegetabilier i kosten ska öka och konsumtionen av rött kött och charkprodukter ska minska.

Ett krav på husmanskost två dagar i veckan skulle motverka Livsmedelsverkets rekommendationer och därmed strida mot kommunens kostpolicy. Det skulle också

försvåra arbetet med att uppnå kommunens hållbarhetsmål om minskad klimatpåverkan och ökad andel vegetabilier i kosten.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnads tjänsteskrivelse 2026-01-08

Kommunfullmäktiges § 191 - Ny motion - Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor 2025-11-19

Motion - Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor

Politisk beredning av ärendet

Ärendet bereds av servicenämnden och kommunstyrelsen. Ärendet beslutas av kommunfullmäktige.

Förvaltningens beredning av ärendet

Hållbarhet

Förslaget att införa husmanskost två dagar i veckan har begränsad positiv effekt på jämlikhet och integration. Tvärtom riskerar det att minska mångfalden i skolmåltiderna genom att prioritera en specifik matkultur framför en inkluderande meny som tar hänsyn till olika kulturella bakgrunder och kostpreferenser. Ett avslag innebär att kommunen fortsätter att erbjuda varierade måltider som främjar likvärdighet och social sammanhållning. Beslutet bidrar också till att upprätthålla en kosthållning som är i linje med folkhälsomål, vilket stärker livskvaliteten för barn och unga.

Beslutet är i linje med principen om barnets bästa. Livsmedelsverkets riktlinjer, som ligger till grund för kommunens kostpolicy, bygger på forskning om barns hälsa och utveckling. Genom att följa dessa riktlinjer säkerställs att skolmåltiderna är näringsriktiga och främjar goda matvanor. Barn och unga har inte direkt involverats i beredningen av ärendet, men deras rätt till hälsa och utveckling har beaktats genom att beslutet utgår från evidensbaserade rekommendationer.

Ett bifall till motionen skulle öka andelen rött kött i skolmåltiderna, vilket leder till högre klimatpåverkan och går emot kommunens arbete för minskade utsläpp och hållbar konsumtion. Kommunen har antagna mål kopplade till Agenda 2030 och miljö- och energiplanen, där minskad klimatpåverkan och hållbar livsmedelskonsumtion är centrala delar. Ett avslag innebär att kommunen fortsätter att följa dessa mål och Livsmedelsverkets rekommendationer om att öka andelen vegetabilier i kosten och minska konsumtionen av rött kött och charkprodukter.

Ekonomisk konsekvens/finansiering

Ett bifall till motionen bedöms medföra viss kostnadsökning, främst för inköp av kött. Ett avslag innebär att nuvarande kostpolicy och menyplanering behålls, vilket ger oförändrad budget.

Beslutet skickas till

För kännedom
Motionären

För åtgärd

-

Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag 2025-11-19

§ 191 Ny motion - Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor

Diarienummer: KS/2025:241

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige remitterar motionen om servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor till servicenämnden för beredning.

Sammanfattning av ärendet

En motion inkom till kommunfullmäktige den 28 oktober 2025. Motionären, Tedde Olsson (SD), föreslår att kommunens skolor ska servera svensk husmanskost minst två dagar i veckan.

I motionen framhålls att svensk husmanskost är en viktig del av vårt kulturella arv och kännetecknas av näringsrika, ofta lokalt producerade råvaror som tillagas på ett enkelt och smakfullt sätt. Genom att införa husmanskost som en självklar del av skolmåltiderna minst två dagar i veckan menar motionären att kommunen kan bidra till elevernas hälsa, miljömedvetenhet och kulturella förståelse.

Motionen lyfter att husmanskost är näringsrik och balanserad, bygger på lokala och säsongsbaserade råvaror vilket främjar hållbarhet, stärker kulturell identitet och kan minska matsvinnet. Dessutom framhålls att många traditionella rätter är kostnadseffektiva att tillaga.

Beslutsunderlag

Motion - Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i kommunens skolor 2025-10-28

Beslutet skickas till

För kännedom
Motionären

För åtgärd
Samhällsbyggnad

Motion till kommunfullmäktige

Ärendenummer	251028-3MON-KM12
Inskickat	2025-10-28 11:13

Personuppgifter

Förnamn	Tedde
Efternamn	Olsson
Parti	Sverigedemokraterna

Förslag

Finns din motion i text i en separat fil kan du bifoga den här	
Filnamn:	Motion_husmanskost_i_skolan.pdf

Signeringsinformation

Ankomsttid:	2025-10-28 11:13
Signerat av:	Anders Fredrik Tedde Olsson
Signatur verifierad:	2025-10-28 11:13

Motion till Eda Kommunfullmäktige

Servering av svensk husmanskost minst två dagar i veckan i skolan

Bakgrund

Svensk husmanskost är en viktig del av vårt kulturella arv och kännetecknas av näringsrika, ofta lokalt producerade råvaror som tillagas på ett enkelt och smakfullt sätt. Genom att införa svensk husmanskost som en självklar del av skolmåltiderna minst två dagar i veckan kan vi bidra till elevernas hälsa, miljömedvetenhet och kulturella förståelse. Denna motion syftar till att säkerställa att skolmåltiderna både är näringsrika och bidrar till en hållbar framtid.

Förslag

Vi föreslår att kommunens skolor ska servera svensk husmanskost minst två dagar i veckan. Med husmanskost avses traditionella svenska rätter såsom köttbullar med potatismos, ärtsoppa, pannkakor, fiskgratäng, raggmunk med fläsk och liknande rätter, gärna tillagade med säsongsbaserade och närproducerade råvaror.

Fördelar med svensk husmanskost i skolan

1. Näringsrik och balanserad kost

Svensk husmanskost är ofta välbalanserad och baseras på råvaror rika på protein, fibrer och viktiga näringsämnen, såsom potatis, rotfrukter, baljväxter och magert kött eller fisk. Detta bidrar till att eleverna får energi och näring för att klara skoldagen och främjar deras långsiktiga hälsa.

2. Miljö- och hållbarhetsfördelar

Husmanskost bygger ofta på lokala och säsongsbaserade råvaror, vilket minskar klimatpåverkan från transporter och stödjer lokala producenter. Genom att prioritera närproducerade ingredienser kan skolan bidra till en mer hållbar livsmedelskedja och minska sitt ekologiska fotavtryck.

3. Kulturell identitet och utbildning

Att servera svensk husmanskost ger eleverna möjlighet att lära känna sitt kulturella arv och förstå värdet av traditionella matvanor. Det kan också väcka intresse för matlagning och öka medvetenheten om hur mat produceras och tillagas.

4. Ökad aptit och minskat matsvinn

Husmanskost är ofta välbekant och uppskattad av många, vilket kan öka elevernas vilja att äta skolmåltiderna. Detta kan i sin tur minska matsvinnet, då rätter som är populära och smakrika är mer benägna att konsumeras.

5. Ekonomisk hållbarhet

Många rätter inom husmanskosten är kostnadseffektiva att tillaga, då de ofta baseras på prisvärda råvaror som rotfrukter, baljväxter och enklare kött detaljer. Detta gör det möjligt att erbjuda näringsrika måltider utan att spräcka skolans budget.

Slutsats

Att införa svensk husmanskost minst två dagar i veckan i skolans matsal är ett steg mot att främja elevernas hälsa, stärka deras kulturella identitet och bidra till en mer hållbar framtid. Genom att prioritera näringsrika, lokala och traditionella rätter kan skolan skapa positiva ringar på vattnet för både individer och samhälle. Vi yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar att införa detta förslag i samtliga kommunala skolor.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

- Att kommunens skolor serverar svensk husmanskost minst två dagar i veckan.
- Att måltiderna, i så stor utsträckning som möjligt, baseras på närproducerade och säsongsbaserade råvaror för att främja hållbarhet.
- Att skolorna ges stöd för att utbilda personal och elever om värdet av svensk husmanskost ur ett kulturellt och miljömässigt perspektiv.

För Sverigedemokraterna i Eda
Tedde Olsson